

ЗАЈЕДНИЧКА ПОЗИЦИЈА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Поглавље 26: образовање и култура

Ова позиција Европске уније заснива се на њеној општој позицији за Конференцију о приступању са Србијом (CONF-RS 1/14), и у складу је са преговарачким принципа који су на истој потврђени, нарочито:

- сваки став који искаже било која страна у погледу неког преговарачког поглавља неће ни на који начин прејудуцирати позицију која се може заузети у другим поглављима;
- договори - чак и парцијални договори - постигнути у току преговора о поглављима који се проверавају sukcesивно не могу се сматрати коначним све док се не постигне свеобухватан договор;

као и на захтевима из тачака 23, 28, 42 и 47 Преговарачког оквира.

Европска унија подстиче Републику Србију да настави са процесом усклађивања са правним тековинама ЕУ и њиховим делотворним спровођењем и применом, и да уопште пре приступања развије политике и инструменте што је могуће ближе онима у Европској унији.

ЕУ констатује да Србија, према својој преговарачкој позицији CONF-RS 9/16, прихвата правне тековине ЕУ у оквиру поглавља 26 које су на снази од 1. јануара 2016. године, те да Србија изјављује да ће бити спремна да исте спроведе до дана приступања ЕУ.

Образовање, обука, омладина и спорт

Сарадња у области политика

ЕУ констатује да су политике образовања у Србији у складу са политиком ЕУ. ЕУ констатује учешће Србије у болоњском процесу и Отвореном методу координације ЕУ у области образовања и обуке кроз њено учешће у стратешком оквиру за европско образовање и обуку (ЕТ2020). ЕУ констатује да је Србија учествовала у вежбама *PISA* (Међународни програм процене ученичких постигнућа) за 2003, 2006, 2009. и 2012. годину.

ЕУ констатује планове Републике Србије за наставак реформи у сектору образовања. ЕУ позива Србију да у том погледу посебан акценат стави на социјалну и економску релевантност студијских програма, јер је стопа незапослености дипломаца са терцијарним образовањем и емиграција младих, стручних лица и даље на високом нивоу. ЕУ констатује да је предвиђено да Скупштина усвоји Закон о националном оквиру квалификација у 2017. години. ЕУ позива Србију да усклади српски оквир квалификација са Европским оквиром квалификација (*EQF*) најкасније до дана приступања. Што се тиче целоживотног учења, ЕУ констатује стратешки циљ Србије да обухвати најмање 7% одрасле популације програмом целоживотног учења до 2020. године.

ЕУ позива Србију да настави свој рад на испуњавању мерила за образовање и обуку у оквиру Стратегије ЕТ2020 и да извештава о својим политикама везаним за заједничке циљеве ЕУ у овој области.

ЕУ констатује напоре Србије да спроведе политику омладине и спорта у складу са најбољим праксама ЕУ.

Приступ образовању за грађане ЕУ и подршка деци радника миграната из ЕУ

ЕУ констатује да српско законодавство о приступу образовању не дискриминише држављане трећих земаља. ЕУ позива Србију да до дана приступања у потпуности усклади све елементе законодавства са начелом недискриминације, и тиме омогући грађанима ЕУ равноправан приступ образовању као и грађанима Србије, у складу са правним тековинама ЕУ.

ЕУ позива Србију да усклади своје законодавство са Директивом Савета 77/486/ЕЕЗ о образовању деце радника миграната до дана приступања.

Програми Европске уније

ЕУ констатује учешће Србије у мерама за изградњу капацитета ЕУ у погледу програма образовања и програма за младе (Темпус, Еразмус Мундус и Млади у акцији) и њихов позитиван утицај у Србији.

ЕУ констатује одлуку коју је Влада Србије усвојила у марту 2016. године о трансформацији постојеће Фондације Темпус/Еразмус+ канцеларије у Националну агенцију ради пуног учешћа у Еразмус+, програму Европске уније за образовање, обуку, омладину и спорт. Поред оснивања агенције, ЕУ позива националне власти да успоставе и делотворан систем контроле и да обезбеде испуњење свих услова за добро управљање фондовима ЕУ од стране Националне агенције до дана приступања.

Култура

Сарадња у области политика

ЕУ констатује да су циљеви Србије у области културе у великој мери у складу са циљевима ЕУ. ЕУ констатује да је предвиђено усвајање националне стратегије за развој културе до краја 2017. године, и да је Србија 2009. године ратификовала Конвенцију *UNESCO*-а о заштити и унапређењу разноликости културних израза из 2005. године.

ЕУ поздравља препоруку да се Новом Саду додели титула Европске престонице културе за 2021. годину.

Програми Европске уније

ЕУ констатује пуно учешће Србије у програму ЕУ Креативна Европа, укључујући и оснивање деска Креативна Европа у Београду у циљу промоције програма, као и ангажовање српских културних и аудио-визуелних оператора у овим активностима. ЕУ такође констатује учешће Србије у програму Европа за грађане и грађанке.

* * *

С обзиром на опште добар ниво припремљености Србије у области образовања и културе, и ограничени обим и посебну природу обавеза које проистичу из правних тековина ЕУ у оквиру овог поглавља, ЕУ сматра да, изузетно у овом случају, нису неопходна мерила за привремено затварање овог поглавља. Сходно томе, ЕУ констатује да, у овој фази, ово поглавље не захтева даље преговоре.

Праћење напретка у усклађивању са правним тековинама ЕУ и њиховог спровођења наставиће се

током преговора. ЕУ наглашава да ће посветити посебну пажњу праћењу свих горенаведених специфичних питања ради обезбеђивања потпуне усклађености Србије са правним тековинама ЕУ у области образовања и културе, као и обезбеђивање административних капацитета Србије и њених капацитета за управљање програмима ЕУ у овој области. Посебно треба размотрити везе између овог поглавља и других релевантних преговарачких поглавља. Коначна оцена усклађености српског законодавства са правним тековинама ЕУ и њених спроведбених капацитета може бити дата само у каснијој фази преговора. Поред било каквих информација које ЕУ може захтевати за потребе преговора у оквиру овог поглавља, а које треба доставити Конференцији, ЕУ позива Србију да редовно доставља детаљне писане информације о напретку у спровођењу правних тековина ЕУ.

Имајући у виду сва горенаведена разматрања, ЕУ ће морати, уколико је то неопходно, да се врати на ово поглавље у одговарајућем тренутку.

Осим тога, ЕУ подсећа да може доћи до усвајања нових правних тековина ЕУ у периоду између 1. јануара 2016. године и закључивања преговора.
